

Rebeliunea umană și indignarea lui Dumnezeu

O radiografie a consecințelor neascultării

Scop: înțelegerea stării decăzute a omenirii rebele față de Dumnezeu.

Obiective:

- 1. Înțelegerea justeții mâniei lui Dumnezeu**
- 2. Descrierea consecințelor neascultării față de Dumnezeu**
- 3. Înțelegerea cauzelor stării degenerate a omenirii**
- 4. Exclusivismul Evangheliei și necesitatea propovăduirii ei.**

Recapitulare

Am analizat data trecută a doua parte a capitolului 1 a scrisorii lui Pavel către creștinii din Roma, și pornind de la ideea de bază a epistolei conform căreia **Există o veste bună a răscumpărării promisă de Dumnezeu, începută în VT și finalizată în Isus Cristos prin care omul păcătos aflat sub mânia lui Dumnezeu este salvat prin credința în jertfa lui Cristos și trăiește până la final neprihănirea lui Dumnezeu tot prin credința în Cristos și ascultarea de Duhul Sfânt.**

am vorbit despre Evanghelie, despre vestea bună că Dumnezeu poate să salveze, poate să mântuiască, și să ducă la viață.

În cuvintele lui Pavel

16 Căci mie nu mi-e rușine de Evanghelie, fiindcă ea este puterea lui Dumnezeu pentru mântuirea fiecăruia care crede (continuă să creadă) – întâi a iudeului, apoi a grecului –, 17 deoarece în ea este descoperită o dreptate oferită de Dumnezeu, care vine din credință și care duce la credință, așa cum este scris: „Cel drept va trăi prin credință.”

Dacă Evanghelia este puterea lui Dumnezeu pentru mântuire, pentru salvarea fiecărui om care crede în această veste bună, în abilitatea lui Dumnezeu de scăpare, ne punem, natural, o întrebare-două în legătură cu asta:

Care este situația rea, catastrofală, care reclamă o veste bună?

Care e nenorocirea din care trebuie și putem să fim scoși?

Nu cheamă nimeni salvarea pentru o răceală sau un guturai. Sub pedeapsa legii, nu sunăm la 112 pentru a reclama dispariția pisicii sau pentru un șoarece care ne tulbură grădina.

Trebuie să existe o situație gravă, un cataclism, o nenorocire, care esă reclame salvarea, izbăvirea. Trebuie să existe o sclavie ca să putem vedea nevoia răscumpărării sclavilor.

(Înțelegem frumusețea anecdotei cu Lincoln și licitația de sclavi doar dacă înțelegem implicațiile grave ale unui sistem social, politic și economic în care există licitații de sclavi).

Dacă nu avem o minimă înțelegere a gravității unei situații nu vom aprecia că avem nevoie de ieșire, de scăpare din ea, ba mai mult, riscăm să privim drept ridicolă încercarea unor salvatori de a ne scoate din catastrofă. Întreaga discuție despre Evanghelie, despre puterea lui

Dumnezeu de a salva și răscumpăra are sens doar în momentul în care începem să zărim gravitatea situației din care trebuie și putem să fim scăpați de ea și așa să apelăm la salvarea deja pregătită.

Demersul nostru în cele ce urmează vizează tocmai acest scop: înțelegerea stării dezastruoase în care se află omenirea, stare la care singurul răspuns satisfăcător este puterea lui Dumnezeu care rezidă în Evanghelie.

Situația gravă în care intervine Evanghelia ca sursă de salvare a fiecărui om poate fi descrisă urmând raționamentul apostolului, așa cum este el prezentat în ultima parte a capitolului 1:18-32 astfel. Reformulând și sistematizând pasajul, situația arată astfel:

1. **Dumnezeu poate fi cunoscut.** ce se poate cunoaște despre Dumnezeu le este descoperit în ei, căci Dumnezeu le-a arătat. 20 De la crearea lumii, însușirile Lui invizibile – puterea Lui veșnică și dumnezeirea Lui – au fost percepute clar, fiind înțelese din ceea ce a fost creat, pentru ca ei să fie fără scuză, și nu doar că se lasă cunoscut, ci și facilitează activ procesul. Profetul evreu Ieremia 29:12 Mă veți căuta și Mă veți găsi, dacă mă veți căuta din toată inima. Mă voi lăsa să fiu găsit de voi, zice YHWH ..., apostolul Pavel Fapte 17 26. El a făcut ca toți oamenii, ieșiți dintr-unul singur, să locuiască pe toată fața pământului; le-a așezat anumite vremuri și a pus anumite hotare locuinței lor, ca ei să caute pe Dumnezeu și să se silească să-L găsească bajbaind, macar ca nu este departe de fiecare din noi.
 - a. Încă de la originea omenirii - de la crearea lumii, Dumnezeu s-a revelat pe Sine și și-a descoperit însușirile, și deși ca Creator este complet separat de creația sa, se face accesibil acesteia, așa încât nimeni să nu aibă nici un dubiu și nici scuză pentru necunoașterea Sa.
 - b. Însușiri invizibile, putere și dumnezeire - din ceea ce a creat, Însușirile sale nevăzute, neaccesibile simțurilor, cum are fi puterea și dumnezeirea sa pot fi văzute de cercetătorul atent, silitor al creației Sale (dacă Mă veți căuta cu toată inima)
 - c. În conștiință - le este descoperit în ei
 - d. Direct - căci Dumnezeu le-a arătat
 - e. Fără echivoc, așa încât nimeni nu are nici o scuză.

Citiți aceasta alături de istoria creației din Genesa: un Dumnezeu ospitalier, primește creația la Sine, la fel pe om, și îi oferă posibilitatea cunoașterii sale nemijlocite, prin apropiere. Genesa ne vorbește de un Dumnezeu care în fiecare dimineață îl căuta pe Adam pentru a umbla împreună.

Privind la viața noastră, cum arată ea din perspectiva faptului că am fost creați cu posibilitatea de a-L cunoaște pe Dumnezeu, dacă El ne iese în întâmpinare și ni se arată, dacă am fost făcuți pentru a-L cunoaște? Cât am beneficiat, câte eforturi am depus și cât ne-am bucurat de posibilitatea de a-l cunoaște pe Dumnezeu? Pentru că de aici începe diagnosticul stării grave despre care am vorbit în introducere.

2. **Omul a ales să îi respingă revelația.** Oamenii ... deși L-au cunoscut pe Dumnezeu, ei nu L-au slăvit ca Dumnezeu și nici nu L-au mulțumit. Sunt lipsiți de evlavie și trăiesc în **nedreptate** a oamenilor, înăbușind adevărul în nedreptate. . Omenirea este ostilă față de adevăr. Omul care respinge cunoașterea lui Dumnezeu estompează/suprimă/ adevărul despre și acompaniază asta cu lipsa reverenței-respectului, evlaviei/umblării cu El și nelegiuire/rebeliune față de El. Mai mult, omenirea e arogantă, pretinde atingerea înțelepciunii, în timp ce este, în ochii lui Dumnezeu, nebun. Mergând înapoi la povestea lui Adam, înțelegem că în ciuda posibilității de a cunoaște nemijlocit pe Dumnezeu și de a umbla cu El, omul alege să nu îl glorifice, să nu îi fie recunoscător, să își fie sieși zeu. (O clarificare: a glorifica, a slăvi pe Dumnezeu, are de-a face cu mărirea faimei Sale prin toate mijloacele posibile și accesibile omului, cu cooperarea cu Dumnezeu pentru a-l împlini scopurile, așa încât toată lumea să cunoască măreția Sa). Adam, și prin el toată omenirea, se ridică deasupra Creatorului, crezând o minciună - pune esteticul deasupra eticului, alege ceea ce e plăcut în defavoarea lucrului drept, devenind un nebun și lăsând un model și o moștenire întregii omeniri. Dunn

Isus Cristos exprimă asta cu alte cuvinte când spune că deși lumina a venit în lume, oamenii au iubit mai degrabă întunericul decât lumina, tocmai pentru a nu li se vădi faptele făcute în întuneric.

3. Urmarea legitimă a acestui fapt este că **Dumnezeu își manifestă mânia sau indignarea.** Căci mânia lui Dumnezeu se descoperă din cer împotriva oricărei lipse de evlavie și împotriva oricărei **nedreptăți** a oamenilor, care înăbușă adevărul în nedreptate. Mânia lui Dumnezeu, diferită de mânia la care ne putem gândi, aceea care degenerază în furie și acte iraționale, este mai degrabă indignarea divină față de rebeliunea umană. Efectul mâniei lui Dumnezeu asupra omului? Omul răzvrătit față de statutul său de creatură dependentă de Dumnezeu devine subiectul unor procese degenerative. Dunn

a. Avem aici ecouri VT referitoare la această consecință a rebeliunii față de Dumnezeu:

- i. Isaia 65:2 Toată ziua Mi-am întins mâinile către un popor neascultător, care **umblă** pe o cale care nu este bună, în voia gândurilor lui;
- ii. Ezechiel 20: 23 În acele vremuri, le-am jurat în deșert că îi voi dispersa printre popoare și că îi voi răspândi prin țările lumii, 24 pentru că nu au respectat regulile Mele, ci au respins deciziile Mele, au profanat Sabatele Mele și și-au orientat privirile cu insistență spre idoli părinților lor. 25 **Mai mult, le-am comunicat decizii care nu le erau benefice și reguli care nu îi ajutau să trăiască.** 26 I-am lăsat să se murdărească prin darurile lor când își treceau prin foc pe primii lor născuți, ca să îi afectez și să știe astfel că Eu sunt Iahve.»
- iii. Ezechiel 22: 29 Poporul din țară recurge la furt, practică tâlhăria, exploatează incorect pe sărac și pe omul defavorizat. Jefuiește străinul, ignorând dreptatea. 30 Am căutat printre ei un om care să refacă zidul și să stea în spărtură înaintea Mea pentru țară – ca să nu o distrug – dar nu am găsit niciunul. 31 **Deci Îmi voi revărsa peste ei indignarea și îi voi distruge** cu focul mării Mele supărări.

iv. Habacuc

b. **Manifestarea legitimă a mâniei este descrisă în trei moduri**, care par să aibă de-a face cu trei etape de degenerare sau cu trei arii de desfășurare. În trei locuri Pavel ne descrie această degenerare în care **Dumnezeu indignat lasă omenirea pradă**.

Dumnezeu lasă omenirea pradă dorințelor inimii, Dumnezeu **i-a lăsat pradă necurăției, ca să urmeze poftele (dorințele) inimilor lor** - Omenirea e prada și sclava nebuniei și impurității care duce la degradare reciprocă și idolatrie crescândă - vezi idolatrizarea auto-perceperii și auto-definirii în discuția despre sexualitate din lumea vestică. Cineva se poate auto-identifica drept bărbat, femeie, felină sau orice altceva.

i. Dumnezeu lasă omenirea pradă unor patimi rușinoase, dizgrațioase - Dumnezeu **i-a lăsat pradă viciilor rușinoase (disgraceful passions)**, căci femeile lor au schimbat relațiile intime naturale cu unele care sunt contrare naturii; 27 tot astfel și bărbații, au părăsit relațiile intime naturale cu femeile și s-au aprins de poftă unii pentru alții, săvârșind lucruri scârboase unii cu alții și primind astfel în ei înșiși răsplata pe care o meritau pentru rătăcirea lor. Urmarea acestei lăsări o reprezintă păcatele împotriva naturii, dintre care Pavel enumeră lesbianismul și homosexualitatea. Regăsim aici stilul polemii iudaice împotriva idolatriei și degradării eticii sexualității specifice lumii grecești.

ii. Dumnezeu lasă omenirea pradă minții corupte/incapacitate - Dumnezeu **i-a lăsat pradă minții lor corupte**, ca să facă lucruri ce nu se cuvin. fac fapte care nu se se cuvin, și care distrug comunitatea, umanitatea, degradează relațiile.

c. **Rezultatele finale** ale acestei stări de fapt? Un tablou sumbru al unei omeniri sclave unui păcat întreit:

Păcatul împotriva lui Dumnezeu sau adevărului - manifestat în idolatrie, venerarea făpturii sau imaginii făpturii în locul lui Dumnezeu. Aceasta se manifestă în închinarea la zei, spirite diferite inclusiv spirite ale celor decedați, imagini, sculpturi ale unor vietăți care ar avea puteri magice, obiecte cărora li se atribuie puteri supranaturale, iar în sfera politică a vremii lui Pavel în venerarea Cezarilor ca ființe de origine didvină (Augustus, Dominus et deus). Polemica lui Pavel este îndreptată atât împotriva practicilor religioase individuale și comunitare, cât și împotriva pretențiilor conducătorilor de a fi egali zeilor (aici fiind atinse inclusiv pretențiile la divinitate ale cezarilor Romei, cu cât mai stridente cu atât mai contrazise de fapte; la fel, comunismul, care nu doar că s-a opus oricărei credințe care venera altceva decât statul, dar a distrus însăși imaginea lui Dumnezeu în om, în încercarea de a governa fără El; idolatrizarea democrației și a scopului este supusă aceluiași risc, vezi campania electorală de peste ocean)

i. Păcatul împotriva naturii, împotriva funcției naturale desemnate de Dumnezeu prin creație fiecărui lucru - Lista lui Pavel este ilustrativă la extremă, însă nu este exhaustivă (dacă ne uităm la liste precum cea din Galateni 5) și poate fi completată cu sexul în afara căsătoriei (inclusiv înainte de căsătorie), lăcomia, avariția, setea de putere, dorința de control,

ii. Păcatul împotriva celorlalți - distrugerea comunității - Dumnezeu **i-a lăsat pradă minții lor corupte**, ca să facă lucruri ce nu se cuvin. 29 Sunt plini de orice fel de nedreptate, de nelegiuire, de lăcomie, de răutate; sunt plini de invidie, ucidere, ceartă, înșelătorie, sunt dușmănoși, șoptitori, 30 bârfitori, Îl urăsc pe Dumnezeu, sunt obraznici, aroganți, laudăroși, născocitori de rele, neascultători de părinți, 31 necugetați, nu-și țin promisiunile, sunt fără afecțiune, nemiloși.

4. Faptul cel mai intrigant al acestei situații este că omenirea decăzută nu doar le înfăptuiește, dar încurajează **propagarea** lor, în ciuda faptului că știe care este **plata sau pedeapsa** pentru toate aceste abateri: **moartea. Ce moarte?** Iadul care a fost transformat într-o caricatură în bancuri și povești ca Ivan Turbincă? Nu la acea moarte se referă Pavel aici, deși acela este finalul celor care persistă în rebeliune, ci la moartea experimentată de Adam, despărțirea de Dumnezeu și căderea în cercul vicios al nerespectării și neascultării de Dumnezeu - eșecul de a-L recunoaște pe Dumnezeu, religie și comportament degenerate, mândria umană care își culege roadele în propria depravare și rebeliune generală/generalizată.

Manifestarea mâniei lui Dumnezeu este consecința legitimă a neascultării progresive a omenirii care, deși poate să Îl cunoască pe Dumnezeu și să I se închine, se opune adevărului și alege trăirea fără evlavie (respect și umblare cu Domnul) și rebelă, care îl duce pe o spirală descendentă a decăderii.

Acesta este tabloul sumbru al stării omenirii rebele față de Dumnezeu, asupra căreia este revărsată mânia divină și care are nevoie disperată de Evanghelie. În acest peisaj Evanghelia se evidențiază ca o veste extraordinară, ca singura sursă de salvare, ca o lumină puternică în noapte, ca un soare apărut subit, strălucitor și cald pe un cer negru și amenințător.

Omenirea nu se află într-un punct neutru din care ar mai putea evita revărsarea mâniei lui Dumnezeu. Ea se află sub efectele revărsării ei și are o singură cale de scăpare - ascultarea credinței care vine prin Evanghelie. Lucru care de altfel la Pavel devine scop al existenței și la care ne invită și pe noi: aducerea tuturor etniilor la ascultarea credinței.

Concluzii:

Pentru omul care nu urmează pe Cristos situația este exact cea descrisă mai sus și Evanghelia este răspunsul, singurul răspuns al lui Dumnezeu:

Există o veste bună a răscumpărării promișă de Dumnezeu, începută în VT și finalizată în Isus Cristos prin care omul păcătos aflat sub mânia lui Dumnezeu este salvat prin credința în jertfa lui Cristos și trăiește până la final neprihănirea lui Dumnezeu tot prin credința în Cristos și ascultarea de Duhul Sfânt.

Există ne-evangelici care ar putea trăi impecabil din punct de vedere moral și care ar putea afirma că nu se regăsesc în listele de mai sus. Rămâne totuși întrebarea: Ce rezultate produce căutarea adevărului, respectarea lui Dumnezeu, glorificarea Sa și mulțumire? Sau ...

Pentru evanghelicul care urmează pe Cristos: există posibilitatea trăirii în neprihănirea/dreptatea lui Dumnezeu prin credință în Cristos și ascultarea de Duhul Sfânt. Și rămâne aspectul crucial al ducerii Evangheliei la cei care au atâta nevoie de ea.

Pentru evanghelicul care vede în viața sa unele dintre aceste păcate. Este el sub mânia lui Dumnezeu? Nu, însă necinstește pe Dumnezeu, trebuie să se întoarcă la Cruce și să se alinieze scopurilor lui Dumnezeu - umblând cu Domnul, ascultând de Duhul Său.

Care sunt cauzele revărsării mâniei lui Dumnezeu?

Care sunt etapele sau formele neascultării umane?

Cu ce mă afectează pe mine situația descrisă de Pavel?

Înțelegând gravitatea situației, și că ascultarea credinței care vine prin Evanghelie este singura salvare, cât de motivați suntem să ducem Evanghelia?